

[Rahbæk Møller]

selv møder med en stor egenkapital, og hvor projektet har en betydelig størrelse.

Den slags projekter findes stort set ikke på Lolland; derfor har fonden trukket projekter til fra hele Danmark. Nu er det jo sådan, at iværksættere finder det mest naturligt at sætte noget i gang dér, hvor de selv hører til. Lalandiafonden har derfor i det store og hele kun tiltrukket projekter, der var afvist andre steder. Det kan ikke undre, at procenten af nitter er høj. Det er også derfor meget begrænset, hvad der er kommet ud af det.

Nu vil Lalandiafonden gå i gang med at lokke projekter til fra Sverige. Det er da muligt, at nogle svenske virksomheder vil se en interesse i at lægge en filial i Nakskov på grund af EF's indre marked, men mulighederne må ikke overvurderes.

Lalandiafonden har hidtil næsten ingen arbejdspladser skabt. Samtidig er der så skabt en illusion af, at der faktisk blev gjort noget.

Endvidere har de vestlollandske kommuner stillet deres erhvervskontor til rådighed for fonden, så erhvervskontoret i stedet for at hjælpe egnens virksomheder og iværksættere har sidet og sorteret fantastprojekter for Lalandia. Den samlede virkning heraf har næppe været til gavn for Vestlolland.

Det skal tilføjes, at også Difko har oprettet en erhvervsfond for Vestlolland. I modsætning til Lalandiafonden har den haft sigte på mindre, lokale projekter. Den har utvivlsomt gjort nytte, men midlerne var kun 3 mio. kr., og de er for længst brugt.

ØK har mildest talt ikke spillet nogen glørværdig rolle i dette spil. Således ejer ØK stadig væk den gamle værftsgrund, som ville være et naturligt sted at placere nye virksomheder. ØK har ikke været villig til at stille grunden til rådighed herfor, men lejer kun grunde ud for mindst 1 og højst 5 år. Både midlertidige og mere langsigtede projekter afskæres herved. Alene synet af det tomme og øde værftsområde bidrager i høj grad til den depressive stemning i byen.

På det sidste er der så kommet EF-midler på i alt 40 mio. kr. De skal bruges til projekter omkring Grønt Center i Maribo og Syd Tech i Nakskov til udvikling af alternative landbrugsprodukter og ny teknologi især til renere produktion i eksisterende industrivirksomheder. Det virker fornuftigt og vil utvivlsomt gøre god

nytte på lang sigt, men disse midler løser ikke det akutte problem: at fremme iværksættelse af nye arbejdspladser.

Endelig har de fire kommuner på Vestlolland naturligvis forsøgt en række tiltag. At ikke alle tiltag har været lige hensigtsmæssige, kan ikke undre, for det er en ny situation, de står i, men i øvrigt føler jeg ingen trang til at give kommunerne karakterer. Vi må koncentrere os om at hjælpe dem med at løse opgaven at skabe grøde i lokale initiativer.

Fra Industriministeriets side har der ud over at deltage i EF-projektet ikke været gjort meget. I det notat, som industriministeren har tilstillet Erhvervsudvalget, bebuder han dog initiativer, og det fortjener at blive citeret i dets helhed: »Som følge af de særlige vestlollandske vanskeligheder overvejes det aktuelt, hvorvidt en undersøgelse heraf gennemført i universitetsinstitutter med særlig interesse for erhvervsstrukturelle forhold vil kunne afdække mekanismer, evt. af utraditionel karakter, som kan medvirke til at genskabe vitaliteten i områdets erhvervsliv.«

Jeg har stor respekt for forskning, men jeg har ingen respekt for at foreslå forskning som undskyldning for ikke at bruge den viden, vi allerede har, og vi ved udmærket godt, hvad der skal gøres. Vi kan blot kaste et blik over Sundet for at se, hvad svenskerne gjorde, da de lukkede værfterne i Landskrona og Uddevalla. Der forlyder intet om, hvorvidt den svenske arbejdsminister og den svenske industriminister besøgte områderne, men til gengæld blev der gjort meget andet.

Ligesom på Vestlolland blev der gjort en ekstraordinær arbejdsmarkedsindsats, men der blev også gjort noget for at skabe arbejdspladser. Den svenske stat indskød 100 mio. kr. i en erhvervsudviklingsfond i hver af de to byer. Fonden blev ledet af lokale folk, repræsentanter fra kommuner, pengeinstitutter, virksomheder osv., og de fik stillet de gamle værftsarealer til rådighed. Opgaven var at hjælpe iværksættere i gang med en række virkemidler: indskud af egenkapital, lån, udleje af bygning mod lav bebyggelseshusleje osv.

Resultaterne var overbevisende. I Landskrona lykkedes det på kort tid at skabe nye virksomheder med i alt 1.300 nye arbejdspladser, selv om værftslukningen skete midt i en lavkonjunktur. I Uddevalla gik det endnu bedre, bl.a.